

Toos, Nancy en Guido zijn bahà'ís. Het ontstaan van het bahà'í-geloof ging gepaard met soms hallucinant wrede vervolgingen. Net als bij de eerste christenen hield de godsdienst evenwel stand door het rotsvaste geloof van zijn volgelingen. Vandaag wordt het bahaïsme wel eens de jongste wereldreligie genoemd, en telt het intussen zo'n vierhonderd Belgische gelovigen. Interessant detail: vegetarisme wordt warm aanbevolen.

Een universele religie

In haar appartement in Kessel-Lo word ik ontvangen door Toos. Vanop de bovenste verdieping van het flatgebouw hebben we zicht op een kruispuntje in een rustige wijk. Op de begane grond, aan de overzijde van de straat, staat een meterslange witte limousine te wachten op een bruidspaar. In smokings en avondjurken uitgedoste familieleden hebben al postgevat voor de woning, net als een cameraman, die zich al druk in de weer toont. In het seculiere Europa van vandaag is het misschien de eerste keer in vele jaren dat het paar een kerk zal binnenstappen. Toch zijn er nog mensen die geloven dat godsdienst een toekomst heeft. Eén van hen is Toos. 'Ik ben opgevoed in een katholieke familie, vertelt ze. 'Toen ik aan de normaalschool afstudeerde, ben ik naar de Verenigde Staten getrokken, waar ik als au-pair werkte bij een zeer rijk gezin. Wat me opviel was het grote verschil tussen arm en rijk. Met het eten dat ik moest weggooien, kon je makkelijk een andere familie voeden. In het Zuiden en in New York kon je dan weer mensen zien die in vuilnisbakken snuisterden. Tijdens mijn vakantie ging ik een dokter helpen die voor de zwarte bevolking werkte. In dat project hielpen ook een aantal bahà'ís mee. Mettertijd begon ik te merken dat de bahà'ís een duidelijke visie hadden op het armoedeprobleem en er ook geloofwaardige oplossingen voor aanboden.' Naast die sociale inzet liet ook de bekommernis voor de vrede in de wereld Toos niet los. Het grensoverschrijdend en universeel karakter van de bahà'í-godsdienst is een van de meest opvallende kenmerken van het geloof.

Intussen hebben nog twee bahà'ís - en vegetariërs - aan tafel plaatsgenomen. Guido, een Limburgse, grijzende productie-ingenieur, licht toe. 'Centraal staat het geloof in God. Die God is eigenlijk dezelfde voor eender welke godsdienst: hindoeïsme, natuurgodsdienst, islam... Bovendien stuurt hij af en toe profeten naar de mensen. Jezus was zo'n profeet. Boeddha, Krishna, Zoroaster, Mozes, Abraham en Mohammed waren dat ook. We geloven dat er eigenlijk geen essentiële tegenspraak is tussen wat ze zeggen. Hun leringen zijn hoogstens aangepast

aan de tijd, de cultuur, de plaats en andere omstandigheden waarin ze leefden. Het doel van de mensheid is volwassen te worden. In zo'n volwassen gemeenschap zal geen verdeeldheid meer bestaan tussen religies, landen, en andere tweedracht veroorzakende factoren.'

Nancy gaat verder. Vijfentwintig jaar geleden is deze bahàji uit Canada vertrokken met als doel haar geloof ook in Vlaanderen bekend te maken. Ze spreekt vlekkeloos Nederlands, zij het met een zeer licht maar onmiskenbaar Noord-Amerikaans accent. 'Religie legt een morele basis in de geest en harten van mensen. Van daaruit zijn mensen dan gemotiveerd om bepaalde keuzes te maken. Voor een bahàji is die eigen morele verantwoordelijkheid zeer belangrijk. Vegetarisme bijvoorbeeld is geen doel op zich, maar mijn gevoel voor solidariteit heeft wel tot gevolg dat ik liever geen vlees of vis eet, dat ik kies voor onder meer ethisch beleggen en bewust koopgedrag.'

Guido: 'Denk maar aan India. Op veel plaatsen in de wereld, niet in het minst in het naburige China, neemt de vleesconsumptie snel toe. In India wordt een opvallend minder sterke stijging verwacht, dit net om religieuze redenen.' Op mijn vraag hoeveel bahàjis nu eigenlijk de aanbeveling vegetarisch te leven volgen, blijven mijn gesprekspartners het antwoord schuldig. Guido strijkt over zijn baard en maakt even later de zeer persoonlijke schatting dat in België zo'n tien à vijftien procent bahàjis vegetariër zijn.

De geboorte van een wereldgodsdienst

De godsdienst is ontstaan uit het Babi-geloof, in 1844 in het toenmalige Perzië gesticht door Mirza Ali Mohammed, die zich de Bab (poort) zou gaan noemen, met name de poort die tot de kennis van de goddelijke waarheid leidt. Dit sloot aan bij verwachtingen binnen sjiiitische kringen (een sjiiet is een volgeling van een bepaalde islamitische stroming, die vandaag in Iran de staatsgodsdienst is). Daar werd geloofd in de terugkeer van de twaalfde imam, Muhammed, die het geloof zou hernieuwen en de gelovigen zou leiden. Deze imam was als kleine jongen in 874 verdwenen in de grote moskee van Samarra (huidige Irak) en de sjiieten geloofden dat hij, verborgen, de wereld bestuurde totdat hij ooit zou terugkeren.

De Bab leverde scherpe kritiek op sociale en religieuze mistoestanden en predikte het begin van een nieuw profetisch tijdperk. Toen zijn aanhang groeide werd hij gevangen, gefolterd en in 1850 uiteindelijk terechtgesteld. Zijn volgelingen, de bábis, werden door de politieke autoriteiten massaal vervolgd. Huizen werden geplunderd en verwoest. Velen werden onthoofd, opgehangen, uit kanonnen geschoten, verbrand of in stukken gehouwen. Uiteindelijk zouden twintigduizend bábis het leven verliezen.

De stichter van het Bahai-geloof, Mirza Husayn Ali, was een moslim uit een vooraanstaand Perzisch geslacht. Hij was een volgeling van de Bab en nam mettertijd de naam Baha'u'llah aan. In 1863 verkondigde hij de profeet en goddelijke boodschapper te zijn, wiens komst voorspeld was door zijn leermeester. De meeste babis aanvaardden hem als dusdanig, en worden sedertdien 'bahàjis' genoemd. De andere babis worden 'azalis' genoemd en zijn weinig talrijk.

Eén van de volgelingen van de Bab had na de dood van zijn leermeester een aanslag gepleegd op de sjah. Deze aanslag mislukte, maar zorgde ervoor dat de beweging opnieuw onder verdenking kwam te staan. Baha'u'llah en vele bahàjis werden op hun beurt gemarteld, gevangen gezet en verbannen.

Na de dood van Baha'u'llah kreeg zijn zoon de opdracht het geloof verder te verspreiden en de heilige teksten te becommentariëren. Hij nam de naam 'Abdu'l-Baha' aan, en zou vijftientig jaar van zijn leven in gevangenschap en verbanning doorbrengen. Met hem als leider van de bahàji-gemeenschap verspreidde het geloof zich naar Noord-Amerika, Europa en andere werelddelen. In 1920 werd hij door de Britten tot de adelstand verheven – van toen af mocht hij zich 'Sir Abdu'l-Baha' noemen. Toen hij stierf werd zijn taak overgenomen door Shoghi Effendi, zijn oudste kleinzoon.

Vegetarisme in de Bahàji-geschriften

1. Abdu'l-Baha in 'Star of the West' Vol.III nr.10, p.29

Op de vraag: Wat zal het voedsel zijn van het volk van eenheid ? antwoordt Abdu'l-Baha: 'Naarmate de mensheid volmaakter wordt zal het eten van vlees geleidelijk ophouden.'

2. Abdu'l-Baha in een brief aan een gelovige.

Het eten van vlees is niet verboden of ongeoorloofd.

3. Abdu'l-Baha, aangehaald in 'Baha'u'llah en het Nieuwe Tijdperk' p. 108

De tijd zal komen dat er geen vlees meer zal gegeten worden. De medische wetenschap staat nu nog in de kinderschoenen, maar heeft reeds aangetoond dat ons natuurlijk voedsel plantaardig is.

4. Universele Huis van Gerechtigheid (het hoogste bestuursorgaan), in een brief aan een gelovige, 24 januari 1977.

Het Universele Huis van Gerechtigheid heeft het gevoel dat wat betreft het volgen van een dieet, net zoals in de geneeskunde, er een grote hoeveelheid wetenschappelijke kennis verzameld is om onze gewoontes en praktijk te begeleiden. Zoals in alle zaken, moeten de gelovigen zich ook hierbij bewust zijn van de twee principes van gematigdheid en beleefdheid in de manier waarop zij hun mening naar voor brengen en bij het beslissen of ze voedsel dat hen wordt aangeboden moeten weigeren of aangepaste gerechten moeten vragen.

Het bahàji-geloof in een notendop

De bahàjis beschouwen Baha'u'llah als de laatste van de grote profeten. Ze geloven echter dat God in de toekomst nog profeten naar de mensen zal sturen.

De religie heeft tot doel de mensheid te leiden naar geestelijke en morele volwassenheid in één grote, vreedzame wereldgemeenschap. Enkele basisprincipes die tot dit doel moeten leiden zijn het voorkomen van vooroordelen, de gelijkwaardigheid van man en vrouw, het uitbannen van extreme armoede en rijkdom, en de overeenstemming van het geloof met de wetenschap.

De verschillende geboden en verboden weerspiegelen vaak de sjiitische oorsprong van het geloof. Zo is alcohol verboden, net als andere drugs, want zij zouden het denkvermogen schaden. Op doktersvoorschrift kunnen deze producten evenwel worden toegestaan. Vegetarisme is aanbevolen, maar niet verplicht (zie kader). Van Abdu'l-Baha is bekend dat hij vaak naliet vlees of vis te eten; geen van de eerder vermelde stichters van het geloof was evenwel vegetariër. Vrome bahà'is getuigen dat het verbod op alcohol vaak moeilijker na te leven blijkt dan een vegetarische levensstijl. Iemand die zegt liever dat stukje vlees niet te eten, kan vaak op meer begrip rekenen dan een gelovige die het kommetje wijnsaus links laat liggen. Voorts is roddel uit den boze, want schadelijk voor het vertrouwen en de geest van eenheid tussen mensen. Dagelijks gebed wordt verwacht, net als het lezen en bestuderen van geschriften van Baha'u'llah en de commentaren daarop. Per jaar moet negentien dagen worden gevast. Dit komt neer op het zich onthouden van alle spijs en drank van zonsop- tot zonsondergang. Wat huwelijken betreft, is de toestemming van de ouders nodig en is polygamie verboden. Sacramenten, rituelen of een clerus zijn er niet. In een bahà'ì-tempel wordt niet gepreikt. De diensten bestaan uit het reciteren van heilige teksten uit allerlei verschillende religies.

Het Universele Huis van Gerechtigheid is het hoogste bestuursorgaan, en bevindt zich in Haifa, Israël. Het past de wetten van het geloof toe en beslist over zaken die in de heilige teksten niet aan bod komen.

Vandaag en morgen

De vervolging van bahà'is duurt ook vandaag nog voort. Sinds in Iran een islamitische regering aan de macht is, klagen de ruim driehonderdduizend gelovigen over

vervolging en discriminatie.

Elders in de wereld vergaat het de religie beter. Sedert de jaren zestig van de vorige eeuw beleeft het bahaïsme namelijk een opvallende groei. Intussen zijn er wereldwijd ruim zes miljoen bahà'is. Een adept die de jongste jaren het nieuws haalde was David Kelly, expert biologische wapens, voormalig inspecteur van de Verenigde Naties in Irak, en genomineerd voor de Nobelprijs voor de Vrede. Gebukt onder het nakende Iraakse oorlogsgeweld en de vaak agressieve houding van media en politici pleegde hij in 2003 zelfmoord. Ook de Australische Cathy Freeman, die in 2000 in Sydney een gouden medaille ontving naar aanleiding van haar winst in de 400 meter hardlopen, is een bahà'ì. Ze staat eveneens bekend voor haar inzet voor de rechten van haar volksgenoten, de Aborigines.

De Bahà'i (vegetarisme & levensbeschouwing) • EVA, verleidelijk vegetarisch

Geschreven door Koen Vandepopuliere

vrijdag, 26 oktober 2007 11:44 - Laatst aangepast donderdag, 23 september 2010 01:13

Dit artikel werd gepubliceerd in [EVA Magazine 17](#)